

No Somarono A Tolas Ni Apostol Pablo Di Timoteo

No Pakatonngan So Paytābwan No Nya Tolas

Do nakaitolasaw ni Pablo so chadadwaya no tolas na di Timoteo, ki nahay danad bahodan do dawri do Roma a maynamot do kapanganohed nad Āpo Jeso-Kristo (1:16-17; 2:9). As si Timoteo, ki natokos pa do Epeso a mangnanawo dyirad nanganohed saw daw.

Do dyaya libro, ki inahwahok ni Pablo si Timoteo tan masalap na saw rebbeng naw a pachirawatan ni Āpo Dyos a aran myan saw manglidyalityat kan machikontra dya. Ta no hahawen ni Pablo, ki nāw ni Timoteo a mangasaba kan manginanawo so maynamot do oyod a iyaw chirin no Dyos.

Inpanakem na pa di Timoteo maynamot do karahet no dadakay danchin tawo do kapanawdyan saw a araw. Binallaāgan na a machibawa do pagsasaritaan saw a abos sirsirbi, basbāli a nāw na pakono a tongtongen maganay a tarabako a machonot do nanawo a oyod a yapo do Dyos.

Maynamot ta madidiw danan Pablo a dyi dana mahay, as kadiman da sya (4:6), inyahes nad Timoteo a makalisto a mangay a omsarongkar sya (4:9, 21).

No tawen a nakaitolas ni Pablo so nyaya tolas, ki do A.D. 67 mana 67 a katawen katayoka no nakaiyanak ni Āpo Jesus.

No Naychakarwan No Nya Tolas

Pakatoneng 1:1-2

No Kapangpayit So Kapanganohed 1:3–2:13

No Kapamagbaga Kan Ballāg 2:14–4:5

No Kayayan Pablo 4:6-18

No Kapanawdyan Na 4:19-22

Pakatoneng

1 ¹⁻²Dyimo mo Timoteo a anak kod kapanganohed a chadaw ko: Si Āpo Dyos pakono a Āmang ta kan si Kristo Jesus a Āpo taw manoroh dyimo so parabor, kāsi, kan kaydamnayan no kapangtokto.

Nyaya tolas, ki yapo dyaken a si Pablo a asa apostol ni Kristo Jesus a maynamot do keddeng ni Āpo Dyos tan mangikasaba ako so maynamot do byay a abos pandan a iyaw inkari no Dyos dyaten a manganohed di Kristo Jesus.

No Kapagyaman Kan No Kapangpayit So Kapanganohed

³Ay, āngo a kapagyaman kod Āpo Dyos a pagsirbyan ko do sidadalos a kapangtokto a akmas kapoonan ko saw. On, magyaman ako dya do kanāw ko a makanakem dyimo do kapaydasal ko do kararaw kan kahahep, ⁴naten dana an manakem ko kapaychaychahoho mwaw do kapaysyay taw, ahahayen ko naya imo a maboya mirwa tan taywara danaw kasoyot ko. ⁵Nawayakan kwabaw oyodaw a kapanganohed mo, as kan masyirto ko a akmas kapanganohedaw ni āpong mos baket a si Loyda kan si ānang mo a Eunis.^a ⁶Nyayaw paynamotan na a panakman koymo a nāw mo a paglahen sāgotaya a intoroh no Dyos dyimo do kapalapaw kwaw so tanoro kod oho mwaw.^b ⁷On, chamo mwaba a osaren sāgot mwaya, ta myan dyaten Ispirito a intoroh no Dyos. Payparinen naba yaten a mamwamohen, an dya manoroh dyaten so panakabalin a magsirbi dya, madaw so kapayngay ta a manganohed, kan maigpet taw inawan ta.

⁸Dawa, matored ka a mangipaneknek a maynamot di Āpo ta kan chasnek mwaba. Asa pa, chasnek mwabaw nakabahod kwaya maynamot di Āpo Jesus, basbāli a sisasagāna ka pakono a malidyatan a maynamot do Maganayaya a Dāmag a akma dyaken, ta torohan naymo no Dyos so ayit mo a magibtor. ⁹On, ta si Āpo Dyos iyaw nangisalakan dyaten, kan mismo na yaten a pinidi a nayparin a tawotawo na a maybibyay do madyosan kan masantwan a kabibyay. Insalākan naba yaten a maynamot do maganay saya pinariparin ta, an dya maynamot do panggep na a mangipaboyas kāsi na dyaten. On, sabbay pan nakaparswa no lobong, inkeddeng na a ipaboyaw nyaya kāsi a maynamot do parinenaw ni Kristo Jesus. ¹⁰Ki sichangori, malawag a naipaboya dyaten kāsi na maynamot do nakangayaya no Mangisalakan ta a si Kristo Jesus. Maynamot do Maganayaya a Dāmag, matonngan ta a pinakaro ni Kristo panakabalin kadiman a mapagpet dyaten kan myan byay ta abos pandan an manganohed ta dya.

^a 1:5 Ara. 16:1 ^b 1:6 1 Tim. 4:14

¹¹Maynamot do dyaya, pinidi yaken no Dyos a nayparin a apostol kan mangikasaba kan manginanawo so nya Maganay a Dāmag. ¹²Dawa, nyaw paynamotan ko a myan do bahodanaya a malidyatan. Ki chasnek kwabaw nyaya, ta taywara chapatak ko si Kristo Jesus a talken ko, as kan syirto a iyaw omchidechideb so intalek naya dyaken^c do pakararawayan na a mandanchi do arawaw a kapangokom na. ¹³Do kayan mo a mangnanawo, ki toladen mo tabo innanawo ko saw dyimo, ta oyod sa. Nāw mo do kapanganohed kan adawaw a myan dyaten a machasa di Kristo Jesus.^d ¹⁴Aywanan mo a maganay nyaya kapapatgan a nanawo a oyod a intalek dyimo ni Āpo Dyos. On, aywanan mo a maynamot do sidong no Ispirito Santo a myan dyaten tan abo a polos mangbaliw sya.

¹⁵Chapatak mo na saw kārwanaw a manganohed a yapod probinsya Asya, ki kinarwan da yaken, magraman sa Pigelo kan Hermogenes. ¹⁶Ki si Āpo Dyos pakono mangbindisyon so pamilya ni Onesiporo maynamot ta naypipira a pinasoyot na yaken, kan chinasnek naba yaken a aran nakadinaan ako do nakabahod kwaya. ¹⁷Ta do nakawara naw do dya a Roma, ki nanyeng na yaken a chinichwas nandad nakaboya na dyaken. ¹⁸Ki aran imo, ki sigod mo na chapatak a sinidosidongan na yaken do kayan ko pad Epeso. Dawa, si Āpo Dyos pakononchiw māsi sya do arawaw anchi a kapangokom na.

No Oyod A Soldado Ni Kristo Jesus

2 ¹Imom Timoteo a anak ko, magtored ka maynamot do parabor ni Āpo Dyos dyaten a machasa di Kristo Jesus. ²No innanawo ko dyimo a napaneknekan do salapen aro a saksi, ki inanawo mo dyirad matalek saw a tawo tan siranchiw manginanawo dyirad kadwan saw a tawotawo.

³Machipaylilidyat ka dyaken do lidyat a gagāngay a mangay dyirad manganohedaw di Kristo Jesus. On, anōsan mo lidyataya a akmas kapagānos no mapagtalkanaw a soldado. ⁴No soldado a madama a magsirsirbi, ki maybibyay aba akmas tawotawo a dya soldado, basbāli a ipasnek na parinen chakeyaw no komander naw. ⁵Chiban paw no machilombaw a mayyayo, ki mahap nabaw primyo na, an dyi na tongpalen paglintegan. ⁶Masaw, iyaw magaget a magtalon, rebbeng na iyaw manma makahap so pinakadyira na do inmoa naw. ⁷Iktokto mo saw nya pangarig a ibahebahey ko dyimo, ta si Āponchiw manoroh dyimo so kapakaāwat mo sya tabo.

⁸Pasyayen mwaba do aktokto mo si Jeso-Kristo a nagongar, as kan yapod kapotōtan ni Āri Dabid. Nyaw Maganay a Dāmag a inkasaba ko dyimo, ⁹as kan maynamot do kaikasaba kwaya dyimos nyaya, ki

^c 1:12 “Intalek naya dyaken” mana “intalek ko dya.” ^d 1:13 1 Tim. 1:14

naidadanes ako kan nakadinaan ako a akmay kriminal. Ki aba polos makakadina so chirinaya no Dyos. ¹⁰Dawa, ibtoran ko tabo nyaya kalidyatan a maynamot dyirad tawotawowaw a pinidi no Dyos. Tan komwan, maisalakan sanchi a maynamot do kapanganohed da di Kristo Jesus, kan machiraman sanchi do byay a abos pandan do yanan no Dyos. ¹¹Oyod nyaya panyinyirin:

“An naibidang ta na a nairaman do nakadimanaw ni Kristo, mairaman tanchi a mabyay a machiyan dya a abos pandan.”^e

¹²An nāw ta makaibtor so kalidyatan saya a maynamot dya, makapachipagtoray tanchi dya. Ki an ilibak ta a iyaw Āpo ta, ilibak nanchi a dyira na yaten.^f

¹³An dyi ta mapagtalkan dya, ki alit na a nāw na mapagtalkan, ta mabaliwan abaw kalinteg na.”^g

No Chakey No Dyos Dyirad Magsirbi Dya

¹⁴Ipanakem mo dyirad tawotawowaw daw, as kan ibilin mo dyira do salapen ni Āpo Dyos a dyi sa maydidiman a maynamot do kapakaawat da so chirin.^h Ta iyaw nya, ki aba polos maitoroh na dyira, kan tod a mapatadyichokod siras mangadngey saw do kapanganohed da.

¹⁵Imom Timoteo, nāw mo na ipasnek iyaw kapangahwahok mo do Dyos. On, inanawo mo a maganay iyaw oyod a chirin no Dyos a akmas mapagtalkanaw a pachirawatan no Dyos a aba polos pakasnekan mo do salapen na. ¹⁶Tadyichokodan mo saw nainlobonganaw a kapagsosopyat a abos sinpaspangan do salapen no Dyos. Ta no pagtongpalan no nya saya a kapagdidibati, ki maypaypangay paw kapaypabawa no tawotawo do chakeyaw no Dyos. ¹⁷Ta siraw nya bayataw a nanawo da, ki akmas maranggasaw a ganyit a makapayadis. Siraw dadwa dyira dya a maestro, ki sa Himeneo kan Pileto. ¹⁸Sira, ki somniwal dana sa do oyod, kan pinatadyichokod daranaw kadwan saw a manganohed do kapanganohed da. Ta no inanawo da, ki apabanchiw kapagongar no inawan, ta do oras ta a nanganohed di Kristo, napagongar ta na do ispirito.ⁱ ¹⁹Ki aran komwan ibahey da, no oyod a yapod chirin no Dyos, ki matadyan aba polos. Nya, ki akmas mahnyiyaw a pondasyon no iglisya a nakaitolasan nya: “Si Āpo Dyos, ki chapatak na saw tawo na.” Naitolas pa a kāna, “An sino a tawo a mangibahey sya a magdaydayaw di Āpo Dyos, ki machita dyi dana mamarin so marahet.”

²⁰Kaspangarigan, do rakohaw a bahay no mabaknang, myan saw balitok kan pirak a longlongan a maosar do masisita saw a kakpekpehan. Myan pa saw kayo kan nadamili a longlongan a maosar do sinsinan a kaosaran da.

^e 2:11 Roma 6:3-5, ^f 2:12 Mt. 10:33 ^g 2:13 Roma 3:3-4 ^h 2:14 1 Tim. 6:4

ⁱ 2:18 1 Kor. 15

²¹No chakey na batahen, ki siraw manganohed saw a machibawa do tabo saw a bayataw a nanawo, ki akma siras masisita saw a kinanan. Sinsinan abaw sirbi da do Dyos, ta nāw da sisasagāna a mamarin so aran āngo a kita no maganay a tarabako. ²²Dawa, tadyichokodan mo saw bisyo a chalakam da no magtotobo, kan ipasnek mo iyaw malinteg kan madyosan a kabibiyay. Nāw mo do kapanganohed mod Kristo kan kadaw mod kapayngay mo a manganohed, as kan machitonos ka dyira.^j On, ipasnek mo machasa do tabo magdaydayaw saw di Āpo Dyos a sidadalos so kapangtokto. ²³Pachibawan mo saw abwaw so sinpaspangan a kapagosopyat a yapod tawotawo saw a kōrang so kapakapatak.^k Ta natonngan mo na a siraw nya, ki pakayapwan kapaydidiman. ²⁴Ta iyaw no pachirawatan no Dyos, ki machita a dya machidiman, basbāli a māsi dyirad aran sino, kan maganay kan maānos a mangnanawo. ²⁵On, siaānos ka a mangkosto dyirad mangkontraw do kosto a nanawo, ta āngo nchan torohan san Āpo Dyos so gondaway da a magbabāwi, as kan mapatakan daw oyod. ²⁶Tan komwan, maypaganay pangtoktwan da, as makawasak dana sa do asdokaw ni Satanas a nangtiliw a nangitoray dyira do chakey na.

No Kabibiyay No Tawo Do Kapanawdyan Saw A Araw

3 ¹Naknakmen mo nyaya do kapanawdyan saw a araw, ki taywaranchiw kalidyat no tawotawo. ²Ta siranchiw kārwan tawotawo, ki masinyat sanchi. Nawrinchiw iktokto daw mismo a inawan da, as kan ropa san kwarta. Makospag kan mapangas sanchi, kan tod da dyābat aran sino, as kan tod danchi a payhawsen chirin inyapwan da. Abanchi a polos kapagyaman da, kan aba polos kaiktokto da si Āpo Dyos, ³as kan abanchi dyiraw aran akmay dedeng a kadaw das tawotawo. An myan nachidiman dyira, aba polos dyiraw pamakawan. Maparaherahet sanchi a mangrarayaw so kapayngay da a tawo, kan chapatak dabanchi a igpet inawan da do kalikāgom da. Maranggas sanchi, kan taywaranchi a ipsok daw aran āngo a maganay. ⁴Manglilipot, kan madorsok sanchi, as kan taywara sanchi a matangsit. Maybibiyay sabanchi a polos a magdaydayaw do Dyos, an dya maybibiyay sa do kinaragsak lang. ⁵Sindādayaw sa do Dyos, ki malawag a maboya do kabibiyay da a abos sinpaspangan kapanganohed da, ta pinawadin daw kabileg no Dyos a mangbaliw so marahet a dadakay da.^l Dawa, pachibawan mo sa. ⁶Ta kadwan anchi dyira makasikap a somdep do bahabahay, as kan maychirichirin sanchi so maimās tan mapawnot da saw mababakes saw a masonong a maallilaw a monot do bayataw saw a inanawo da. Siraw nyaya a mababakes, ki masonong sa a maychawaw, ta sigod da

j 2:22 1 Tim. 6:11 k 2:23 1 Tim. 1:4, 7; 4:7; 6:4, 20 l 3:5 Roma 1:18-32; Tito 1:16

pakadodokot kārōn gatos da, as kan naadipen sa do matatarek saw a marahet a kalikāgom. ⁷As nāw da machinanawo do aran āngo a nanawo, ki nanaho dabaw oyod. ⁸Siraw mangallilaw saw so komwan saya a mababakes, ki taywara dana marahet pangtoktwan da, kan taywara ipsok no Dyos bogos a kapanganohed da. Ta akmas nakapachikontra daw da Janes kan Jambres di Moyses,^m komwan kapachikontra da do oyod a nanawo. ⁹Ki aran komwan, manayon abaw nya pariparinen da, ta malawag anchi a maboya do tabo tawotawo a abaw arang da a akma sa Janes kan Jambres.

No Kapanawdyan Saya Bilin

¹⁰Ki imom Timoteo, bisādo mo naw innanawo kwaw, kan naboya mo kabibiyay ko. Chapatak mo panggep ko do byay ko kan kapanganohed kod Kristo. Chapatak mo paw maynamot do ānos kan kadaw ko dyirad tawotawo, kan iyaw kaibtor ko do lidyat. ¹¹On, chapatak mo an maypāngo nakaidadanes kan nakalidyalidyat ko, ta chapatak mo saw tabo naporiparin dyaken do Antiokya, Ikonyo, kan Listra.ⁿ Aysa! Taywaraw nakaidadanes ko do dawri, ki si Āpo nangisalakan dyaken dyirad tabo! ¹²Ki maychatanyi akori a malidyatan? Ay engga! Ta aran sino a makey a maybibiyay a madyosan a machasa di Kristo Jesus, ki maidadanes sanchi.^o ¹³Ki maypayparahet sanchiw marahet saya kan mangallilaw a tawotawo. Tongtongen danchiw mangallilaw a dyi da chapatak a aran sira, ki maal-allilaw dana sa sawen.

¹⁴Ki imom Timoteo, nāw mo do kapanganohed mwaya a nananawo mo kan taywara chapatak mo a oyod, ta chapatak mo saw nangnanawowaya dyimo. ¹⁵Ta yapo pad kadēkey mo,^p natonngan mo naw Masantwan a Tolas a nakapawnot dyimo do kaisalakānan mo a maynamot do kapanganohed mod Kristo Jesus. ¹⁶Ta tabo naitolas do Masantwan a Tolas, ki si Āpo Dyos mismo a akin aktokto. Masirbi a mangnanawo dyaten so oyod, kan chahoya kan palintegen na yaten do tabo gatos kan riro ta. Pawnoten na pa yaten a maybibiyay a malinteg kan madyosan do salapen no Dyos. ¹⁷Tan komwan, aran sino a magsirbi do Dyos, apabaw pagkorāngan sirib na kan komplito dana nakasagāna a mamarin so aran āngo a kita no maganay a tarabako.

4 ¹Sichangori, ibilin ko dyimo do salapen Āpo Dyos kan si Kristo Jesus a mangokom anchi so tabo tawotawo a aran sibibiyay pa sa do kapaybidi na mana nadiman dana sa. On, bilinen ko imo maynamot

^m 3:8 Sigon do istorya dan Jodyo, ki sa Janes kan Jambres, ki dadwa sa magmadmadyik do Egipto. Eks. 7:11, 22; 9:11 ⁿ 3:11 Ara. 13:14–14:20 ^o 3:12 Mt. 5:10-12; Sant. 1:2-4; 1 Ped. 2:20-21 ^p 3:15 No dadakay dan Jodyo, ki tabo mahahakay a dadima danas tawen, ki maisiknan sa a mainanawo kan maipatobid kadwan saw a tolas do Linteg ni Moyses.

ta maybidinchi si Kristo Jesus a magāri. ²Sisasagāna ka pakono a mangikasaba so chirin Āpo Dyos dyirad tawotawo a aran chakey da mana chaskeh da adngeyen. Chahoya kan palintegen mo sa maynamot do gatogatos da, kan ahwahoken mo sa a mamarin so maganay, as kan siaānos ka pakono a mangnanawo dyira so chirin Āpo Dyos. ³On, ta ito danaw chimpō a dya pangadngeyan kārwan a tawotawo so oyod. Maychakatekateh anchiw tadyinya daw a mangadngey so matatarek kan bayo saw a nanawo. As tan makanawob sa do kalikāgom daw, midibidi sa a maychichwas so aro saw a mangnanawo dyira so imāsen daw a adngeyen. ⁴Masesengan dananchiw tadyinya da a mangadngey so oyod, basbāli a malyod sanchi^q a mangadngey so pinakbokbod saya is-istorya da. ⁵Ki imom Timoteo, machita nāw mo a makaridam kan igpet mo inawan mo. Sisasagāna ka pakono a malidyatan a maynamot do katongtong mo a mangikasaba so Maganay a Dāmag. Imo a pachirawatan no Dyos, pirmi mo a parinen tabo a pagrebbengan mo a intalek na dyimo.

⁶Amnan yaken, narapit danaw oras a kakma ko palek a mapado an myan binyay a maidāton do Dyos. No chakey ko a batahen, ki ito danaw kabitos no byay kod tanaya. ⁷Intoroh ko naw tābo ayit ko do kapanganohed ko a akma ako so nachilombaw a pinilit naw inawan na a manghap so primyo na. Sichangori, narapit ko naw pandan nya lomba, kan nāw ko pa do kapanganohed di Kristo. ⁸Dawa, sichangori, mangnanaya dana dyaken gon-gona a iyaw primyo a iyaw kinonokonaw no Dyos dyirad tabo saw a naybibyay a malinteg. On, itoroh narananchi dyaken Āpo Jeso-Kristo a malinteg a Okom do arawaw anchi a kapangokom na. Ki yaken abanchi, an dyi pa sira tabo madawaw kan siraw mangsahaw so kapaybidi na.

No Pakomosta Kan Bindisyon

⁹Dawa, kabelan mo mangay dyaken, as kan maybabalay kaba ah. ¹⁰Si Demas,^r ki kinarwan na yaken kan nangay do Tesalonika, ta rakorakoh kakey na do bindisyon no byay na sichangori kan byay na a abos pandan. As si Cresente, ki nangay do Galasya, as si Tito do Dalmasya. ¹¹Si Lokas danaw myan dyaken. Dawa, sibahen mos Markos^s kan hapen mo dya, ta masidongan na yaken do kapagsirbi ko di Āpo. ¹²As si Tikiko,^t ki komnaro dana, ta tinoboy kod Epeso. ¹³Anchan mangay kamo, ki sibahen nyonchi a hapen layonaw a laylay ko a nabidin ko di Karpo do Troas. Asa

^q 4:4 1 Tim. 1:6; 6:20-21; 2 Tim. 2:18 ^r 4:10 Kol. 4:14; Pilm. 24 ^s 4:11 Ara. 12:12, 25; 13:13; 15:37-39; Kol. 4:10; Pilm. 24 ^t 4:12 Si Tikiko, ki iyaw nangyangay so nya tolas ni Pablo di Timoteo. Tinoboy ni Pablo si Titiko do Epeso a omtadi di Timoteo tan mangay si Timoteo do yanan Pablo do Roma. Epe. 6:5-14; Kol. 4:7-8; Tito 3:12

pa, ahapen nyo saw libro ko saw, naten danaw natolasanaw a nahon a lalat.

¹⁴Si Alejandro^u a manyichipo, pinalalwan naw namarin dyaken so marahet. Ki bāli, ta paydyirahen anchin no Dyos sigon do pinarin naw.^v

¹⁵As magannad ka dya, ta machidiman do inanawo taya.

¹⁶Do dāmaw a kayan kod pangokoman, ki aba polos nangsidong dyaken a nangpaneknek so oyod. Taywaraw nakakaro da dyaken a katakatayisa. Mapakawan sa pakono no Dyos. ¹⁷Ki aran komwan, rinarayanan yaken ni Āpo. Pinatored na yaken tan abo polos intayo ko a nangikasaba so Maganayaya Dāmag kan tan madngey dan tabo Dya-Jodyo. Do dawri, naisalakan ako do kadimanan ko a akmas yapwaw do dangoyaw no lion.^w ¹⁸On, sigorādohen ko a isalākan nanchi yaken ni Āpo a yapod tabo a marahet mandanchan hapen na yaken do pagaryan na do hanyit. Myan pakono dyaw dāyaw a abos pandan. Amen.

No Kapanawdyan A Pakomosta

¹⁹Ipakomosta monchi yaken da Prisila kan lakay na a si Akila kan siraw pamilyaw ni Onesiporo. ²⁰Nabidin si Erasto do Korinto, as tinokos kos Tropimo do Mileto, ta naganyit.^x ²¹Kalokalohen mo mangay sakbay no ammyan ah!

Komosta ka kono bata da Eubolo, Podente, Lino, Claudya, as kan siraw tabo kakakteh ta saw a manganohed dya.

²²Si Āpo pakono myan a mangay-aywan dyimo kan manorotoroh dyimo so parabor na.

^u 4:14 1 Tim. 1:20 ^v 4:14 Sal. 28:4; 62:12; Prob. 24:12; Roma 2:6 ^w 4:17 Sal. 7:1-2; 22:21; 35:17 ^x 4:20 Ara. 19:22; 20:4; 21:29; Roma 16:23